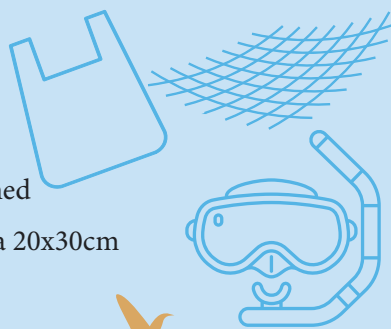

MÅL 14

FÖRBEREDELSE

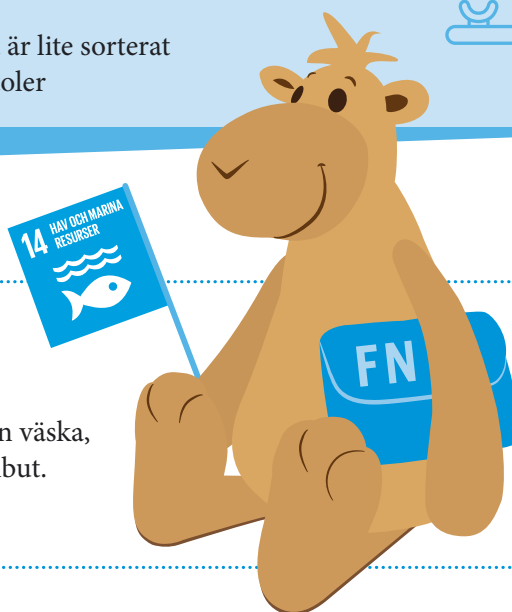
- Läs fakta om mål 14
- **Filurens attribut:** en plastkasse med plastskräp, en bit fiskenät, ett cyklop eller en handduk
- Samla eventuellt ihop skräp till att skapa skräpkonst med
- Gör kartongskivor så att det räcker till alla i klassen, ca 20x30cm
- Gör stationer
  - en med “konstskräp”, se till att det är lite sorterat
  - en med kartongskivor och limpistoler

UPPLÄGG

1. FN-FILUREN HAR ANLÄNT

Filuren har landat ute på skolgården med sin väska, sitt brev, flaggan med mål 14 och något attribut.

2. FILURENS BREV

Hejsan svejsan!

Jag har varit vid havet! Jag älskar havet! Det är vackert och det är härligt att dyka och simma runt bland alla kompisar som bor där. Jag är fenomenal på att dyka ska ni veta!

Men den här gången hände något dramatiskt. En av mina fiskkompisar, Frasse, fastnade plötsligt i ett gammalt fiskenät som flöt runt och skräpade, han kunde inte komma loss och det hade gått illa om vi inte hade varit tillsammans. Nu kunde jag hjälpa honom att trassla sig loss. Allt det här skräpet som jag har här i kassen, satt också fast i nätet, det är inte klokt. Och det här är bara pyttelite av allt skräp som ligger i vattnet, det flyter runt massor där ute. Alla mina kompisar som bor i havet är väldigt bekymrade för sitt hem. Så jag bestämde mig för att ta reda på lite mer om det här och då träffade jag Boyan. (Titta på bild 1)

Det här är Boyan Slat. Han kommer från Nederländerna. När han var 18 år tog han dykarcertifikat. Han älskar också havet och att dyka, men det han såg under vattnet var mer plast än fiskar. Såklart kände han sig besviken. Men eftersom han alltid sedan han var liten hade varit en "maker", alltså en uppfinnare, en som hittade lösningar på problem han såg omkring sig, så tänkte han, varför måste det se ut så här? Hur kan vi få bort plasten från haven? Han började klura på ett system för att städa haven helt enkelt. Han kom på idén "The Ocean Cleanup" som på svenska betyder ungefär "Havsstädningen". Nu några år senare är hans idé verklighet. Hans smarta uppfinning The Interceptor är en maskin som kan åka på vattnet och samtidigt samla in skräp med hjälp av långa armar. Skräpet åker in på ett rullband och ramlar ner i behållare där det tas om hand och sorteras. Bra och viktig uppfinning, eller hur? (Titta på bilderna 2, 3 och 4)

The Ocean Cleanup med Boyan Slat samarbetar med FN. När de vill jobba i ett nytt område hjälper FN-organisationen UNDP dem att komma i kontakt med regeringen och andra som är viktiga för att kunna börja. Så var det till exempel i Rio Ozama i Dominikanska republiken. Titta på en karta var det ligger!

Eftersom man får in så mycket plast i havsstädningen så håller man också på att fundera och klura jättemycket på vad man kan göra med allt skräp. Det vore väldigt smart om man kunde komma på ett bra sätt att använda plasten man samlar in i stället för att tillverka ännu mer.

Helt klart måste i alla fall alla människor (och filurer) sluta slänga skräp omkring sig, skräp ska sorteras och kastas i återvinningskärl, eller hur! När man vet att det bor massor av djur och växter i havet, och man till och med som jag har hälsat på hemma hos dem, då förstår man verkligen att det blir jättestora problem när det flyter runt en massa skräp mitt i allt. Som för Frasse, han fastnade ju i ett gammalt nät.

Man kan ju undra hur människor tänker när de kastar skräp direkt på marken eller i vattnet. Eller så tänker de inte alls. Det är viktigt att vi påminner varandra och kanske gör det enklare att kasta skräp på rätt ställen.

Jag brukar hjälpa till att städa i havet och på stränder, vad kan ni göra?

BILD 1 OCH 2

BILD 3 OCH 4

Bilder: The Ocean Cleanup

TIPS!

Det finns flera filmer som visar hur The Interceptor fungerar på **The Ocean Cleanup**'s webbplats. Gå till Media gallery – "Interceptors in operation" – video footage, om ni vill se.

3. TANKAR OM FILURENS BREV

Fundera tillsammans om det Filuren har berättat.

Det kan vara tankar som:

- Hur mår egentligen djuren i haven?
- Vilken bra uppfinning!
- Vad tror ni att man kan göra med all plast som samlas upp?

4. VAD BETYDER MÅLET?

Titta på symbolerna på mål 14 och samtala:

- Det är vågor och en fisk, vad kan det betyda?
- Hav och marina resurser, vad menas med det?

Om ni varit kvar ute på skolgården är det nu dags att gå in.

Se en film om mål 14

<https://vimeo.com/918335595?share=copy>

5. GÖR NÅGOT FÖR MÅLET

Gör konst av skräp från havet eller sjön. Inspireras av Amir från Keep Jönköping Clean.

Berätta för eleverna om Amir Faqiri från Jönköping. Han plockar skräp på stränder och ute på både sup och kajak på vattnet. Han tycker att det är galet hur mycket skräp som hamnar i vattnet. Amir gör sedan vacker konst av skräpet, den hjälper honom att sprida det viktiga budskapet om att inte skräpa ner i sjöar och hav. Vilken smart och rolig idé!

Titta på bildserie 1-3 (nästa sida)

BILDSERIE 1 – Amir med sin skräpskörd

BILDSERIE 2 – Amir i sin ateljé där han skapar konst av skräpet

BILDSERIE 3 – Amir brukar också låta barn få skapa konst av skräp de samlat tillsammans.

Bilder: Shutterstock

Dags att göra skräpkonst som påminner andra om att hålla rent och kasta rätt

Alternativ 1:

Ni har planerat och tittat ut ett ställe vid en sjö eller vid havet och gör en utflykt med klassen. Ni har med fika såklart! Och även påsar att stoppa skräp i. Ni gör helt enkelt en städinsats, samtidigt som ni får konstmaterial med er hem.

Alternativ 2:

Ni lärare har samlat skräp i förväg.

Låt sedan barnen gå loss och skapa konst av skräpet, kanske vill ni ha ett tema eller några anvisningar som gör det lättare för barnen att komma igång?

Visa bildserie 3 igen som inspiration.

6. DELA VIDARE OCH INSPIRERA ANDRA

- Berätta för Filuren vad ni har gjort för mål 6 med hjälp av text och bilder
- Visa er konst på inspirationssidan
- Arrangera en skräpplockardag, till exempel vid hav, å, älv eller sjö
- Var med i den Nordiska kusträddardagen (hitta mer information på Håll Sverige Rents hemsida, sök på Kusträddarna)

Källhänvisning:

FN om The Ocean Cleanup <https://sdgs.un.org/partnerships/cleanup-90-floating-ocean-plastic-2040>